

ת.ד 102 בני ברק
פקס: 03-5055919
9139191@gmail.com

זכר מואמינים

גליון שבועי מבית 'בני אמונים'

פרשת בא תשפ"ב שנה ט | גליון מס' 415

פניני אמונים

פניני תפלה בפרשה

פרתחו שערים

דבר מוסד ונשיא 'בני אמונים'

שבת ב"א – שבת של אמונה

בפרשת השבוע, פרשת 'בא', מתארת גאלתם של בני ישראל משעבוד מצרים, שלה זכו בזכות אמונתם האיתנה בה' יתברך (מכילתא מס' דויהי בשלח פרשה ו). שבת זו, אין מתאים ממנה כדי להעלות על נס ולציין לתפארת את 'מהפכת האמן' של 'בני אמונים', שגם גרמזה בראשי התבות של פרשה זו - 'ב"א' - 'בני אמונים'.

כבר התפרסמה וגודעה לכל עדותו של המגיד הקדום רבי משה כהנא מגיביטש בספרו 'דרך משה' (ליום י"א) שחסידי אחד התענה כדי שיגלו לו מן השמים את סבת עקוב הגאלה. והתגלה לו בחלום שהגאלה מתמהמהת לפי שאין מקפידים לענות אמן על הברכות שבהן אנו מבקשים על הגאלה.

אין לי עסק בנסתרות, אולם בטוחני שהקמתה של מהפכת 'בני אמונים' שפלה קדש להאדרת ענית 'אמן' בדרגה - דור עקבתא דמשיחא - היא מסממניה המבהקים של הגאלה המתקרבת. שהלא אמרו חכמים (תנחומא בשלח י'): "אין הגליות עתידות להגאל אלא בשכר אמונה". וכפי שכבר הגדיר זאת מורי ורבי מרן בעל 'שבט הלוי' זיע"א, מי שלוה את מהפכת 'בני אמונים' מיום הקמתה, בדרשה שנושא בכנוס 'בני אמונים' הראשון לחזק ענית אמן בחדש אלול תש"ע:

"תקון גדול זה, לחזק ענית אמן, זכיה עצומה יש בו, והוא דרגא לקראת משיח צדקנו. לפי שנותנים בזה הזדמנות חדשה של קבלת אלקות וקבלת האמונה בכלל ישראל".

בשבת מיוחדת זו יוצאת מכאן הקריאה הישר ללבם של רבבות הקוראים: הבה נתחזק כלנו בענית אמן בכונה על כל ברכה הנשמעת בקרבנותנו, כך נצהיר שוב ושוב על אמונתנו האיתנה בהיות הקדוש ברוך הוא 'א-ל מלך נאמן', ונזכה שתקום בנו בקרוב ברכת: "בונה ברחמי ירושלים, אמן".

שבת שלום, יהודים בני אמונים!

א'ל מלך נאמן

מטרת הנס היא כדי שיודו לה'

"והגדת לבנה ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים" (יג ח)
"בעבור זה" - בעבור שאקים מצוותיו, כגון פסח ומצה ומרור הללו' (רש"י).

משמעות דברי רש"י היא שמטרת יציאת מצרים הייתה כדי לזכות את ישראל בקיום מצוות ה', ולא להפך - שהמצוות באו בעקבות יציאת מצרים. מתוך כך למד המשגיח רבי ירחם ליבוביץ שלא כפי שטועים העולם לסבר שהנס נשלח לאדם כדי להמציא לו תשועה ופרקו מצרותו, ובשל הנס הוא מצוה להודות ולהלל לבוראו, ההפך הוא הנכון: כל מטרת הנס היא לגרם לאדם שיודה ויהלל לבוראו.

יסוד זה מבאר אף מסדר ההודאה בתפלת 'בימי מתתיהו' הנאמרת בחנכה: "ולך עשית שם גדול וקדוש בעולמך, ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה ופרקו" - כיון שחפצת שישראל יכירו בשמך הגדול ויודו לך, לכן עשית לעמך נסים שהביאום לידי תשועה גדולה ופרקו, ומתוך כך התגדל שמך כראונה.

דעת תורה; ילקוט לקח טוב'

'בא אל פרעה' - לאחר התפלה

"ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו ואת לב עבדיו למען שתי אתתי אלה בקרבו" (יא א)
מלשון הפסוק נראה כי המלים: "כי אני הכבדתי את לבו" הן טעם לצווי: "בא אל פרעה". ויש להבין, הלא אדרבה, כבדות לבו של פרעה עשויה לשמש כסבה להמנע מלבווא אליו, שהלא במצב שכזה אין כל סכוי שישמע לדברי משה?

באר רבי שלמה קלווגר:

בטרם החלו המכות צוה הקדוש ברוך הוא את משה (לעיל ח טו): "השכם בבקר והתיצב לפני פרעה" - עוד בטרם תתפלל. שאלו היה מקדים להתפלל הייתה שורה עליו קדשה עליונה, ולא יכול היה להתניצב במקום טמא כביתו של פרעה הרשע. אולם עתה, בעצומת של המכות צוהו הקדוש ברוך הוא: "בא אל פרעה" - מבלי להשכים, שכן בעקבות המכות שספג פרעה נכנע לבו והתמעטה טמאתו, ואולם הסבה שלמרות זאת אינו משלח את ישראל אינה אלא: "כי אני הכבדתי את לבו".

חכמת התורה; עמ' ז'

אכילת הפסח בעבודת התפלה

"וככה תאכלו אותו מתניכם חגרים ועליכם ברגליכם ומקלכם בידכם" (יב יא)

הלא אכילת הפסח הייתה בחצות הלילה, ובני ישראל לא יצאו ממצרים אלא לאחר שהאיר הבקר (ברכות ט א). מדוע אם כן נצטוו: "וככה תאכלו אותו מתניכם חגרים ועליכם ברגליכם ומקלכם בידכם" - פאנשים העומדים לצאת לדרך מיד?

ברם, הלא כבר אמרו חכמים (שבת י א) שבשעת התפלה צריך המתפלל לנהג באותו הנהגות שנצטוו ישראל לנהג בעת אכילת הפסח במצרים: לאזר מתניו, לנעל מנעליו ולחבק [ל'פכר'] את ידיו כאדם האוחז מקל [ראה 'מגן אברהם' (או"ח צה ב) שהמתפלל צריך לאחוז את אגודלו בכף ידו - תנועה הדומה לאחזית מקל].

ויש לומר כי לזאת פונה התורה בצויה; אכילת הפסח דינה כתפלה, שהרי היא מכונה 'עבודה' (לעיל פס' כה), ואין 'עבודה' אלא תפלה (בי"ק צב ב). ועוד, שיש לאומרה תוך כדי הלה והודאה. לפיכך נצטוו ישראל לנהג בה כבתפלה - 'מתניכם חגרים ועליכם ברגליכם ומקלכם בידכם'.

'שלישה ספרים נפתחים' [לגר"י מנדלקורן] עמ' ק

המחויבים ב'מי ומי' הם 'ההולכים'

"ויישב את משה ואת אהרן אל פרעה ויאמר אלהם לכו עבדו את ה' אלקיכם מי ומי ההלכים; ויאמר משה בנערינו ובנשינו נלך בבנינו ובנבותנו בצאננו ובבקרנו נלך כי חג ה' לנו" (י ח-ט)
מפני מה כופלת התורה: "מי ומי"?

דרש רבי אליהו הכהן האימרי בעל השבט מוסר:

פעמים "מי" - בגימטריה "מאה"; טען פרעה, אם רצונכם לעבד את ה', להתפלל לפניו ולברכו, ולכן נא רק הגברים החיבים ב: "מי ומי" - במאה ברכות, וישארו הנשים והטף הפטורים מחיוב זה. אולם משה השיב לו, כי אף שפטורים הם ממאה ברכות הלא "חג ה' לנו", והכל חגיבים לחוג בו.

לענין הלכה: בשו"ת 'שבט הלוי' (ח"ה סי' כג) ובשו"ת 'תשובות והנהגות' (ח"ב סי' קכט) פסקו שנשים פטורות מחיוב אמירת מאה ברכות ביום, כדעת בעל 'שבט מוסר'. ואולם בספר 'נוטרי ברכה' (עמ' פ) הביא שלדעת בעל 'אילת השחר' ולדעת הגר"ח מניבסקי אף נשים מחיבות במאה ברכות.

ז'כל מאמינים שאני חי וקים'

התבשרו במהרה כאשר נודעו ממדי האסון; אָחַד מֵהַעוֹבְדִים הַמְסוּרִים שֶׁל קָרֵן הַכֶּתֶל הַמַּעֲרָבִי, אֵלֶיהוּ קִי ה"ד, נוֹרָה מִטּוֹחַ קֶצֶר בִּידֵי הַרוֹצֵחַ הַשֹּׁפֵל וְנַפְטָר מִפְּצָעָיו. שְׁנֵי יְהוּדִים נוֹסְפִים נִפְצְעוּ בְּדַרְגוֹת פְּצִיעָה שׁוֹנוֹת.

בְּחֻשְׁבוֹן קֶצֶר שְׁעֵרְכָתִי הַבְּנֵיתִי כִי אֱלוֹ הַיְיָ הַעֲנִינִים מִתְּנַהֲלִים כְּסֻדְרָם יִתְּכֵן מֵאֵד שְׁהֵיִיתִי אֲנִי אֶחָד מִקְרֻבְנֵי הַפְּגוּעִים. אֶלְמֵלֵא הֵיִיתִי מִתְּעַכֵּב לְמִשָּׁךְ שְׁתֵּי דָקוֹת כְּדֵי לַעֲנוֹת אָמֵן אַחַר בְּרֻכּוֹת הַשַּׁחַר שֶׁל אוֹתוֹ מְלֵאךְ הַצֶּלֶה מְפָלֵא, הֵיִיתִי עוֹבֵר בְּמִקוֹם הַפְּגוּעִים הַנוֹרָא בְּדִיוֹק בְּאוֹתָהּ הַשְּׂעָה שְׁבָה הַתְּרַחֵשׁ.

בְּשֶׁל רֵב הַחֲרָדָה שְׁבָה הֵיִיתִי שְׂרוּי, לֹא הִגַּעְתִּי לַעֲבוֹדָתִי בְּאוֹתוֹ בְּקֹר. גַּם בְּיָמַי שֶׁלֹּא אַחֲרַי מִכֵּן הֵיִיתִי נִתּוֹן בְּאֵימָה וּפְחַד. יִתְּכֵן מֵאֵד שֶׁלִּפִּי הַהִגְדָּרָה הַקְּלִינִית הֵיִיתִי מְגֻדָּר כִּנְפֻגַע חֲרָדָה, אוֹלָם בְּבִקּוֹר שֶׁלְמַחְרָת, י"ח בְּכֻסְלוֹ, קָמְתִי בְּהַחֲלָטָה כִּי לֹא אֶתֵּן לְאוֹתוֹ רוֹצֵחַ נֶאֱלַח לְפָגַע בְּנַפְשִׁי נוֹסֶפֶת. יְדַעְתִּי כִּי אִם לֹא אֶתְגַּבֵּר עַל הַפְּחַד עֵתָה אֶתְקַשֶּׁה עוֹד יוֹתֵר לְהִתְגַּבֵּר עֲלָיו בְּהַמְשָׁךְ. הַתְּגַבְּרָתִי אֶפֹּא עַל הַפְּחַד וְהִגַּעְתִּי שׁוֹב כְּדַרְכִּי לַתְּפִלַּת שְׁחָרִית בְּמִנְיֵן הַקְּבוּעִים בְּכֶתֶל הַמַּעֲרָבִי. צִעְדֵתִי לַכֶּתֶל בְּדַרְךְ עוֹקֶפֶת, אוֹלָם לְמִרוֹת זֹאת לְכָל אֶרֶץ הַדְּרָךְ הַלֵּם לְבִי מִפְּחַד וְחֲרָדָה.

בְּעוֹדִי צוֹעֵד לְכוּן הַכֶּתֶל הַרְהַרְתִּי לַעֲצָמִי כִּי צַד אוֹכַל לְבִטָּא אֶת רִגְשׁוֹת הַתּוֹדָה שְׁאֲנִי חֵשׁ כְּלִפִּי רִבּוֹן הָעוֹלָמִים. בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף נִכְנַסְתִּי לְרַחֲבַת הַכֶּתֶל, וְבוֹ בְּרֻגַע נִדְהַמְתִּי לְרִאוֹת אֶת הַמְּלֵאךְ שְׁהֵיָה שְׁלִיחַ מְשֻׁמִּים לְהַצִּיל אֶת חַיִּי.

רְאִיתִי בְּכֶף סִימֹן מְשֻׁמִּים כִּי הַטוֹב בְּיוֹתֵר הוּא שְׁאֵתְחַזֵּק בְּעֵנָן שְׁדַרְכּוֹ הַתְּגַלְגַּל הַנֶּסֶ שְׁהַצִּיל אֶת חַיִּי.

הַפַּעַם לֹא הִמְתַּנַּתִּי עַד שֶׁהוּא יָגֵשׁ אֵלַי. נִגַּשְׁתִּי אֵלָיו מַעֲצָמִי וְשְׁאַלְתִּי בְּהַתְּלַהּבוֹת: "אוֹלֵי אֵתָה רוֹצֵחַ שְׁאֵעֲנָה אָמֵן אַחֲרַי בְּרוֹכְתִיךָ?" אוֹלָם הָאִישׁ חִזַּךְ חִיּוֹךְ רַחֵב וְאָמַר לִי: "הַיּוֹם כִּכֵּר בְּרַכְתִּי בְּחִבְרוֹתָא עִם יְהוּדֵי אַחֲרַי, אֵךְ אֲנִי בְּהַחֲלֵט אֶשְׁמַח לְשִׁמְעַת אֶת הַבְּרֻכּוֹת שֶׁלְךָ וְלַעֲנוֹת אַחֲרֶיךָ אָמֵן..."

לְאַחַר שְׁסִימַתִּי אֶת הַבְּרֻכּוֹת, לֹא הִצְלַחְתִּי לְהִתְאַפֵּק וְהִתְעַנֵּינֵנִי בְּמִקוּרוֹ שֶׁל מִנְהַג זֶה. בְּמִקוֹם לַעֲנוֹת הוּא שֶׁלְךָ דָּף צְבֻעוֹנִי מְקַפֵּל מִנְרַתִּיק הַטְּלִית וְאָמַר לִי: "הַמְקוּר לְהַקְפָּדָה זֶה נִמְצָא בְּסִפְרֵי הַהֲלָכָה וּבְדַבְרֵי חַז"ל, אֵךְ הַמְקוּר שֶׁכַּעֲקוּבוֹתָיו הַתְּחַלְתִּי אֲנִי לְהִתְעוֹרֵר בְּעֵנָן הוּא הָעֵלוֹן הַנִּפְלֵא הַזֶּה; עֲלוֹן ז'כֵּל מְאֻמִּינִים!"

הַזְּכוּת וּמִגִּיעַ בְּמִיחָד כְּדֵי לְהַתְּפַלֵּל בְּמִנְיֵן מִיחָד זֶה. יַחֲזִיקוּתוֹ שֶׁל הַמִּנְיֵן נוֹבַעַת מִכֶּף שֶׁ'הַגְרַעִין הַקְּשָׁה' שֶׁל מִתְּפַלְלָיו הוּא קְבוּעַ, וְהַמְתַּפְּלָלִים בּוֹ הִפְכוּ זֶה מִכֶּבֶד לְהִיּוֹת יְדִידִים קְרוֹבִים הַמְשַׁתְּתָפִים בְּשִׂמְחוֹת זֶה אֶצֶל זֶה.

הֵיָה זֶה בְּבִקּוֹר שֶׁל יוֹם רֵאשׁוֹן י"ז בְּכֻסְלוֹ. כִּיּוֹן שֶׁבִּלְיָלָה בְּקֵשׁ מִמִּנְיֵן הַמְּנַהֵל לְהַקְדִּים בְּמִיחָד אֶת פְּתִיחַת הַמְּשֻׁרָד, מִיָּד עִם סִיּוּם הַתְּפִלָּה הַזְּדַרְזֵתִי לְצִאת מִרַחֲבַת הַכֶּתֶל לְכוּן הָעִיר הָעֵתִיקָה כְּדֵי שְׁאוּכַל לַפְתּוֹחַ אֶת הַמְּשֻׁרָד בְּשַׁעַר הָעֵינֵדָה.

צִעְדֵתִי בְּמַהֲרָה בְּדַרְךְ הַקְּבוּעָה שְׁאֲנִי צוֹעֵד בָּהּ בְּכָל בִּקּוֹר לְכוּן הַיְצִיאָה מֵהַכֶּתֶל. אֵלֵא שְׂרָגַע לְפָנַי עֲזִיבְתִי אֶת רַחֲבַת הַכֶּתֶל נָגֵשׁ אֵלַי יְהוּדִי וּבְקֵשׁ מִמִּנְיֵן שְׁאֵמְתִין כְּפֹה רְגַעִים וְאֵעֲנֶה אָמֵן אַחֲרַי בְּרֻכּוֹת הַשַּׁחַר שֶׁלוֹ. מִהֲרֵתִי מֵאֵד, אֵךְ מִשְׁהוֹ בְּמִבְטַע עֵינָיו שֶׁשֶׁלֵּב נַחֲשׁוֹת וְתַחֲנוּגִים כְּאֶחָד לֹא נָתַן לִי לְסַרֵּב לְבַקְשָׁתוֹ.

אֵךְ עַל פִּי שֶׁמְטַבְּעִי אֲנִי אָדָם מְסֻדָּר מֵאֵד, וְהַשְּׁעוֹן שֶׁהַצְּבִיעַ עַל אַחֲרֵי מְשֻׁמְעוֹתִי בְּפִתִּיחַת הַמְּשֻׁרָד גֵּרַם לִי לְלַחֵץ פְּנִימִי, בְּכָל זֹאת מְצַאֲתִי אֶת עֲצָמִי עוֹמֵד וּמְקַשֵּׁב בְּסִבְלָנוֹת לְבִרְכוּתָיו שֶׁל הָאִישׁ. בְּרֻכּוֹת שְׁנֶאֱמָרוּ מִפִּיּוּ בְּמַתִּינִיּוֹת וּבְכוֹנֵה רֵבָה, מְלָה בְּמִלָּה 'כְּמוֹנָה מְעוֹת'.

בְּרֻגַע שְׁסִימַתִּי לַעֲנוֹת אֶת הָאָמֵן שְׁאֲחַר בְּרַכַּת 'הַגּוֹמֵל חֻסְדִּים טוֹבִים', פְּנִינִית בְּרִיצָה לְכוּן הַיְצִיאָה מֵהַכֶּתֶל. הַסְּפָקָתִי לְשִׁמְעַת מִרַחוֹק אֶת הָאִישׁ מְשַׁגֵּר לְעִבְרִי אִי אֱלוֹ מְלוֹת תּוֹדָה...

גְּמַאֲתִי בְּרִיצָה אֶת הַמְּדַרְגּוֹת הַמּוֹבִילוֹת לְעִיר הָעֵתִיקָה וְכַאֲשֶׁר פְּנִינִית לְכוּן הַרְבַּע הַיְהוּדִי נִחְרַדְתִּי לְשִׁמְעַת לְפִתַּע קוֹלוֹת יְרִי וּמִיָּד אַחֲרֵיהֶן צוֹחוֹת 'הַצִּילוֹ'. בְּמִשָּׁךְ דָּקָה שְׁנִדְמַתָּה כְּנִצֵּחַ נִסְרוֹ קוֹלוֹת שֶׁל יְרִיּוֹת וְצוֹחוֹת אֶת חֲלַל הַסְּמִטָּה הַצָּרָה, וְהַבְּהִלָּה הֵיָתֶה נוֹרְאִית.

מַעַט הָאֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ בְּאִזּוֹר וְאֲנִי בְּתוֹכָם הַחֲלוּ לְזַעַק בְּבִהְלָה וְלַרוּץ בְּחֲזָרָה לְכוּן הַכֶּתֶל. הֵיָתֶה זֶה אוֹיְרָה שֶׁקְשָׁה לְהַסְבִּירָהּ בְּמִלִּים, אוֹיְרָה שֶׁל פְּחַד מוֹת, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ.

בְּדַבַּר חֲשׂוֹ מִלְּקוֹם כַּחוֹת בְּטָחוֹן וְהַצֶּלָּה רַבִּים, וְדָקוֹת סְפוּרוֹת לְאַחַר מִכֵּן הַתְּבַשֵּׁר עִם יִשְׂרָאֵל עַל עוֹד פְּגוּעֵי אֶכְזָרִי שֶׁהוֹסִיף לְאַדְמַת עִיר הַקְּדוֹשׁ דָּם יְהוּדִי טְהוֹר.

הַיְדִיעוֹת הַמְּבַלְבְּלוֹת שְׁזָרְמוּ אֵט אֵט

הַסְּפוּר הַמְּרַגֵּשׁ וְהַמְּרֻטֵּט הַמְּגֵשׁ לְפָנֵיכֶם, נִשְׁלַח אֵלֵינוּ מִבְּעַל הַמַּעֲשֵׂה בְּסֻמוּךְ לְמוֹעֵד הַתְּרַחֲשׁוֹתוֹ, בְּשַׁעַר הַתְּרַחֲשׁוֹתוֹ שֶׁל הַכּוֹתֵב מִגִּסּוֹ עֲדִין הֵיָתֶה בְּמִלּוֹא עֲצָמָתָה. וְכֹךְ כָּתַב בְּמִכְתָּבוֹ:

אֲנִי מִתְגוֹרֵר בִּירוּשָׁלַיִם עִיר הַקְּדוֹשׁ מֵאֵה שָׁנִים, וּבְשָׁנִים הָאֲחֵרוֹנוֹת אֵךְ זוֹכֵה לְהִמְנוֹת עַל מִתְּפַלְלֵי הַכֶּתֶל הַקְּבוּעִים. בְּרֻצוֹנִי לְשִׁתֵּף אִתְּכֶם בְּסֻפוּרֵי הָאִישִׁי שֶׁלְחַלֵּק מִפְּרֻטְיוֹ בּוֹדְאֵי הַתּוֹדָעָתָם בְּעֲצָמְכֶם, אוֹלָם אֶת הַחֲלֵק הַנוֹגַע אֵלַי אֲנִי חוֹשֵׁף בְּפָנֵיכֶם לְרֵאשׁוֹנָה, וּמִיָּד תְּבִינּוּ מְדוּעַ דוֹקָא בְּפָנֵיכֶם...

אֶקְדִּים וְאָמַר כִּי עַד לְפָנַי כְּפֹה יָמַי לֹא

גְּמַאֲתִי בְּרִיצָה אֶת הַמְּדַרְגּוֹת הַמּוֹבִילוֹת לְעִיר הָעֵתִיקָה וְכַאֲשֶׁר פְּנִינִית לְכוּן הַרְבַּע הַיְהוּדִי נִחְרַדְתִּי לְשִׁמְעַת לְפִתַּע קוֹלוֹת יְרִי וּמִיָּד אַחֲרֵיהֶן צוֹחוֹת 'הַצִּילוֹ'. בְּמִשָּׁךְ דָּקָה שְׁנִדְמַתָּה כְּנִצֵּחַ נִסְרוֹ קוֹלוֹת שֶׁל יְרִיּוֹת וְצוֹחוֹת אֶת חֲלַל הַסְּמִטָּה הַצָּרָה, וְהַבְּהִלָּה הֵיָתֶה נוֹרְאִית.

מקום הרצחו של הק' אליהו קיי הי"ד

זְכִיתִי, לְצַעֲרִי, לְהַכִּיר אֶת פְּעֻלְכֶם הַרֵב, אוֹלָם מֵאֵד שֶׁהַתּוֹדָעִיתִי אֵלָיו הִפְךָ הוּא בְּבֵת אֶחָת לְהִיּוֹת חֲלֵק בְּלִיתִי נִפְרָד מַחִי, וְיִתְּכֵן שְׁאֲנִי אֵךְ חֵב לוֹ אֶת חַיִּי.

הַכֵּל הַחֵל לְפָנַי כְּחֻמֵּשׁ שָׁנִים, לְאַחַר שֶׁהִתְקַבְּלֵתִי לַעֲבוֹדָה בְּמִשְׁרָד הַשׁוּכֵן בְּשִׁפּוּלָיו שֶׁל הַרְבַּע הַיְהוּדִי. כִּיּוֹן שֶׁבְּעַקְבוֹת הַמַּעֲבָר לַעֲבוֹדָה הַחֲדָשָׁה הֵיָה עָלַי לְהִגִּיעַ לְמִשְׁרָד בְּשַׁעַת בִּקּוֹר מְקֻדָּמָה, גְּמֵלָה בְּלִבִּי הַהַחֲלָטָה לְהַקְדִּים לְהִגִּיעַ מִדֵּי יוֹם לְרֻבַּע הַיְהוּדִי שַׁעַר אֶחָת מְקֻדָּם מִשְׁהֵיִיתִי רְגִיל, כְּדֵי לְזָכוֹת לַפְתּוֹחַ אֶת הַבִּקּוֹר בְּתִפְלַת שְׁחָרִית בְּמִקוֹם שְׁמֻמוֹנוֹ לֹא זָזָה שְׂכִינָה מְעוֹלָם.

מֵאֵד וְעַד עַצֵּם הַיּוֹם אֲנִי זוֹכֵה לְהַתְּפַלֵּל שְׁחָרִית בְּכָל אֶחָד מִימֵי הַחֵל בְּמִנְיֵן קְבוּעֵי הַמְּתַקֵּים בְּרַחֲבַת הַכֶּתֶל, וְאֵךְ בְּיָמַי שֶׁבָּהֶם אֲנִי נִדְרָשׁ לְהִיּוֹת בְּעִבּוּדָה, אֲיַגְנִי מוֹתֵר עַל

אֲמִירַת בְּרָכוֹת הַשּׁוֹחַר בְּחִבְרוּתָא

מַעֲלוֹת הַמִּקְפִּיד לְבָרֵךְ בְּחִבְרוּתָא

- א. צוֹבֵר בְּכָל יוֹם תְּשַׁעִים אֲמִנִים עַל בְּרָכוֹת פְּמִקְסָה שְׁקָבְעוּ חֲכָמִים (רָאָה 'מִקּוּר הַמִּנְהָג').
- ב. בְּרִכּוּתֵי מְהֻרָּת וּמְשֻׁלְמוֹת - כְּתַבּוּ הַפּוֹסְקִים שְׁעֵנִית אָמֵן הַיָּא מְכַלֵּל הַבְּרָכָה, וְהַיָּא מְשֻׁלְיָמָה וּמְחֻשְׁבָּה אֶת הַבְּרָכָה (רַמ"א קסז ב; מְשֻׁנָּה בְּרוּרָה' שֵׁם ה). וְיִדְוָעִים דְּבָרֵי הָאֵהָרָה (עֲקֵב רַעֵא א), שְׁבַפְנֵי בְרָכָה הַנְּעִינִית בְּאָמֵן נִפְתָּחִים כָּל הַשְּׁעָרִים וּמְכַרְזִים עֲלֵיהֶ: 'זֶהוּ הַדְּוֹרוֹן שְׁשַׁלַּח פְּלוֹנֵי לְמִלְכָּךְ' ('יִסוּד וְשֵׁרֵשׁ הַעֲבוּדָה' שְׁעַר הָאֲשְׁמֶרֶת פָּרָק י').
- ג. תְּפִלָּתוֹ מִתְקַבְּלָת - בְּאֵהָרָה הַקְּדוּשָׁה (וַיִּלְךָ רַפָּה ב) נֶאֱמָר כִּי בְּזִכּוֹת עֲנִית אָמֵן מִתְקַבְּלָת הַתְּפִלָּה. אִם כֵּן, הַזְמַן הַמִּתְאִים בְּיוֹתֵר לְהַרְבוֹת בְּעֲנִית אָמֵן הוּא לְפָנֵי הַתְּפִלָּה, בְּעַת אֲמִירַת 'בְּרָכוֹת הַשּׁוֹחַר'.
- ד. הַגָּעָה מְקַדְמַת לְבֵית הַכְּנֶסֶת - הַהֲקַפְדָּה עַל הַנְּהַגָּה זֹאת מְבִיאָה אֶת הָאֲדָם לְהַקְדִים לְבּוֹא לְבֵית הַכְּנֶסֶת לְפָנֵי הַזְמַן שְׁנֹקְבַע לְתְּפִלָּה, וְעֵבְדָה זֹאת מְשַׁפְּיעָה בְּיוֹתֵר עַל הַאֲפֵן שְׁבוֹ הוּא מִתְפַּלֵּל.
- ה. בְּרִכּוּתֵי נְאֻמָּרוֹת בְּמִתְנִינּוֹת - רַבּוֹת אֲלֵפֵי יִשְׂרָאֵל שְׂוֹכִים לְהַקְפִיד עַל הַנְּהַגָּה זֹאת מְעִידִים פֶּה אֶחָד מֵתוֹךְ נְסִינּוֹם, כִּי הַבְּרָכוֹת הַנְּאֻמָּרוֹת בְּאֻזְנֵי אַחֲרִים שׁוֹנוֹת בְּתַכְלִית מֵאֵלוֹ הַנְּאֻמָּרוֹת בִּיחִידוֹת, שְׁכֵן הֵן נְאֻמָּרוֹת בְּמִתְנִינּוֹת, כְּכֹנֵה וּבְדַקְדוּקָה.

מִקּוּר הַמִּנְהָג

חֲכָמִים (תִּיקו"ז חֲדָשׁ ח"ב דף פד א) אָמְרוּ שְׁכָל אָדָם צָרִיךְ לַעֲנוֹת לְכָל הַפְּחוֹת תְּשַׁעִים אֲמִנִים עַל בְּרָכוֹת מְדֵי יוֹם [מְלַבֵּד הָאֲמִנִים שְׁעוּנִים עַל הַקְּדִישִׁים (שׁו"ת הַרְמ"ע מִפְּאֵנוּ ס' ט)]. וְכֵן הִבִּיאוּ הַפּוֹסְקִים ('מִגֵּן אַבְרָהָם' ו; שׁו"ע הַרְב שֵׁם ט; מְשֻׁנָּה בְּרוּרָה' שֵׁם יג).

כְּדִי לְהַשְׁלִים עֲנִית תְּשַׁעִים אֲמִנִים עַל בְּרָכוֹת בְּכָל יוֹם נִהְגוּ רַבִּים לְבָרֵךְ אֶת בְּרָכוֹת הַשּׁוֹחַר בְּבֵית הַכְּנֶסֶת בְּחִבְרוּתָא, בְּאֲפֵן שְׁהֶאֱחָד מְבָרֵךְ בְּקוֹל רֶם וּחְבָרְיוֹ עוֹנִים אַחֲרָיו אָמֵן. לְאַחַר מִכּוֹן אֶחָד מֵהַעוֹנִים עוֹמֵד וּמְבָרֵךְ אֶת בְּרִכּוּתֵי, וּחְבָרְיוֹ עוֹנִים אַחֲרָיו אָמֵן, וְכֵן עוֹשִׂים כָּל בְּנֵי הַחִבְרוּהַ בְּזֶה אַחַר זֶה (שׁו"ע או"ח ו. ד. וְרָאָה מְשֻׁנָּב שֵׁם יג). הַחִיד"א ('בְּרַפְּי יוֹסֵף' או"ח תרעו ב) מְעִיד עַל מְנַהֵג זֶה: "וְכִידְוָע נִתְפַּשֵׁט הַמְּנַהֵג כְּבָרְכִים וְעִירוֹת גְּדוּלוֹת".

דְּבָרִים בְּרוּרִים בְּעִנְיָן זֶה אָמַר בְּעַל 'שֵׁבֶט הַלֵּוִי' ז"ע בְּאֶחָד מִכְּנֻסֵי 'בְּנֵי אֱמוּנִים': "מְנַהֵג יִשְׂרָאֵל קְדוֹם הָיָה, שְׁהָיוּ אוֹמְרִים אֶת כָּל בְּרָכוֹת הַשּׁוֹחַר בְּצַבּוּר, גַּם אֶת סֵדֶר הַבְּרָכוֹת שֶׁלְפָנֵי בְּרַפְּת 'הַגּוֹתֵן לְשִׁכּוֹי בִּינָה' וְאֵילֵךְ. וְהָיוּ כָּל הַקְּהָל מְבָרְכִים הַבְּרָכוֹת בְּצוּתָא חֲדָא, הָאֶחָד מְבָרֵךְ וְחִבְרָו עוֹנֵה אַחֲרָיו אָמֵן. וְאַחַר כֵּן הָיוּ מִתְחַלְפִים, זֶה מְבָרֵךְ וּמְשֻׁנָּה עוֹנֵה עַל בְּרִכּוּתֵי. מְנַהֵג זֶה נִשְׁתַּכַּח בְּתַקּוּפוֹת הָאֲחֻרָנוֹת, וְיִדְוָנוּ הַחֻשׁוֹב ר' יַעֲקֹב דָּב מְרַמְזֵר שְׁטִי"ן ה"ו זְכָה לְאַחֵז בְּעַץ הַחַיִּים שֶׁל זְכוִי הַרְבִּים בְּפַעֲלָתוֹ לְחַזֵּק עֲנִית אָמֵן, וּבְרַצוֹנוֹ לְהַחִיֹּת וְלִיִּסַּד מְחֻדָּשׁ מְנַהֵג קְדוֹם זֶה, בְּבַחֲנִית (שְׁבַת קד א): "שְׁכַחוּם וְחָזְרוּ וְיִסְדּוּם" (סִפֵּר 'בְּנֵי אֱמוּנִים' עמ' 227).

מִכְּסוֹת הַדְּבָרִים שְׁבַקְדָּשָׁה

כְּתַב הַמִּקְבֵּל רַבִּי מֹשֶׁה זְכוֹת (בְּאוּר הַרְמ"ז לְאֵהָרָה וַיִּלְךָ רַפָּה א): חֲכָמִים קָבְעוּ מְכַסָּה יוֹמִית לְאֲמִירַת דְּבָרִים שְׁבַקְדָּשָׁה וְהַיָּא: 'צַדִּיק' - 'צ' - אֲמִנִים, ד' קְדָשׁוֹת, י' קְדִישִׁים וְק' בְּרָכוֹת. כְּדִי לַעֲמֹד בְּמִכְסַת הַקְּדָשׁוֹת, הַקְּדִישִׁים וְהַבְּרָכוֹת אֵין צָרִיךְ לְהִתְאַמֵּץ בְּמִיחָד, וְכָל הַמִּתְפַּלֵּל שְׁלוֹשׁ תְּפִלוֹת בְּמִגְזָן בְּכָל יוֹם יִכּוֹל לְצַבֵּר אֶת הַמְּכַסָּה הַנְּדַרְשָׁת. אוֹלַם כְּדִי לְצַבֵּר תְּשַׁעִים אֲמִנִים עַל בְּרָכוֹת צָרִיךְ הָאֲדָם לְהִמְתִּין וּלְצַפּוֹת לְכָל בְּרָכָה וְאֵף לְשַׁמֵּעַ בְּרָכוֹת הַשּׁוֹחַר מִכְּפָה אֲנָשִׁים (כְּמוֹבָא בְּשׁו"ע או"ח ו ב). לְפִיכֵךְ נֶאֱמָר (יְשַׁעִיָּה כו ב): "צַדִּיק שֹׁמֵר אֲמִנִים" - מִכָּל הַמִּכְסוֹת הַרְמוּזוֹת בְּצַדִּיק' רַק לַעֲנִית אָמֵן מִתְאִימָה לְשׁוֹן שְׁמִירָה וְצַפִּיָּה.

בְּעִנְיָן זֶה הָיָה רַבִּי שְׁמִשׁוֹן דָּוִד פִּינְקוּס מוֹסִיף וְאוֹמֵר: אִם חִסְרָה לְאָדָם אַחַת מֵהַמִּכְסוֹת שְׁקָבְעוּ חֲכָמֵינוּ לְאֲמִירַת דְּבָרִים שְׁבַקְדָּשָׁה, הוּא כְּבָר לֹא צַדִּיק! אֵין זֶה עִנְיָן שֶׁל עוֹד אָמֵן אוּ פְחוֹת אָמֵן, יֵשׁ לָנוּ כְּאֵן בְּגִין שֶׁל 'צַדִּיק'. וְאִם חִסְרָה לָנוּ אָמֵן אַחַת, כָּל הַבְּנִינֵן שֶׁל הַצַּדִּיק חִסְרוּ! כְּפִי שְׁאָדָם שְׁחִסְרָה לוֹ אֶצְבַּע אַחַת, אֵינוֹ 'אָדָם' פְּחוֹת אֶצְבַּע, אֶלָּא הוּא בְּגָדָר 'בְּעַל מוֹם' שְׁחָסַר לוֹ בְּשִׁלְמוֹת הָאָדָם, כֵּן אָדָם שֶׁלֹּא הַשְׁלִים מְכַסָּה זֹאת חִסְרוּ לוֹ בְּשִׁלְמוֹת הַצַּדִּיק' ('נִפְשֵׁי שְׁמִשׁוֹן' עַל סִדּוּר הַתְּפִלָּה עמ' קלח).

שִׁכְר הַמְּבָרֵךְ בְּרָכוֹת הַשּׁוֹחַר בְּחִבְרוּתָא

מְלַבֵּד הַשִּׁכְר הַעֲצוּם הַמְּבֻטָּח בְּזֶה וּבְבָא לְמַקְפִיד עַל עֲנִית אָמֵן כְּהַלְכָה, מְצַאנוּ בְּמִקּוּרוֹתֵינוּ שִׁכְר מִיחָד לְמַקְפִידִים עַל עֲנִית אָמֵן אַחַר בְּרָכוֹת הַשּׁוֹחַר וּמְשַׁלְמִים בְּכָף עֲנִית תְּשַׁעִים אֲמִנִים בְּיוֹם:

א. הַמִּקְבֵּל רַבִּי אֵילֵעָזָר נַחְמָן פּוֹאָה, תְּלַמִּיד הַרְמ"ע מִפְּאֵנוּ, הַעִיד שְׁאִשָּׁה אַחַת שְׁמַעְיָה מִפִּי מִזִּיק שְׁנֹשְׁלַח לְהַזִּיק אֶת בְּנָהּ, שְׂאִין בְּיָדוֹ לְקַיֵּם שְׁלִיחוֹתוֹ וְלַהֲזִיק אֶת בְּנָהּ מִפְּנֵי שֶׁהָיָה הַקְּפִידָה לַעֲנוֹת צ' אֲמִנִים בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם ('מְדַבֵּר קְדָמוֹת' [לְחִיד"א] מְעַרְכַת א אוֹת לג).

ב. אָמְרוּ חֲכָמִים (תַּנְאָ דְבֵי אֵלֵיהֶו רַבָּה י'): "ב[זְכוֹת] מִי הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא נִפְרַע לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל מִן הַגּוֹיִים? ב[זְכוֹת] בְּנֵי אָדָם שְׁמִשְׁפִּימִים וּמְעַרְבִים לְבֵית הַכְּנֶסֶת וּלְבֵית הַמְּדַרְשׁ וְעוֹנִים אָמֵן... מַהֲלִשׁוֹן: "מְשַׁכְּמִים... וְעוֹנִים אָמֵן" לְמַד הַבְּאָר מֹשֶׁה' (שׁוֹפְטִים עמ' קסה) כִּי שִׁכְר הַפְּרָעוֹן מִן הַגּוֹיִים נִתָּן לְיִשְׂרָאֵל בְּעַבּוּר עֲנִית אָמֵן שְׁמִתְאַמְצִים וּמְחַזְזִים אַחֲרָיהֶ; "וְהִינּוּ שְׁמִשְׁכִּים לְבֵית הַמְּדַרְשׁ, וּמְבִיאִים אֶת עֲצָמוֹ לְיַד חַיִּיב עֲנִית אָמֵן מִפִּי הַמְּבָרְכִים".

אַחַת שְׂאֵלָתִי

שְׂאֵלָה בְּהַלְכוֹת בְּרָכוֹת וְאָמֵן

שְׂאֵלָה: הַמִּקְפִיד לְבּוֹא לְבֵית הַכְּנֶסֶת, וּבָאִים לְפָנֵינוּ שְׁנֵי יְהוּדִים הַמְּבַקְשִׁים לְבָרֵךְ בְּרָכוֹת הַשּׁוֹחַר; הָאֶחָד רוֹצֵה לְהַתְחִיל בְּבְרָכוֹת הַתּוֹרָה, וְאֵלוֹ הַשֵּׁנִי מְבַקֵּשׁ לְהַתְחִיל בְּבְרַפְּת 'הַגּוֹתֵן לְשִׁכּוֹי בִּינָה', אֶת מִי עָלָיו לְהַעֲדִיף לְשַׁמֵּעַ?

הַשְׂאֵלָה וְהַתְּשׁוּבָה מַעֲלוֹן פְּרִשְׁת שְׁמוֹת:

הַשְׂאֵלָה: הֵן בְּרַפְּת 'אֲמֵת וְאֱמוּנָה' וְהֵן בְּרַפְּת 'אֲמֵת וְיִצִּיב' מִסְתַּיְמוֹת בְּפִסּוּק שְׁהוּא מַעֲזִין הַחֲתִימָה, אוֹלַם כָּל אַחַת מֵהֵן מִסְתַּיְמָת בְּפִסּוּק שׁוֹנֵה; בְּרַפְּת 'אֲמֵת וְיִצִּיב' מִסְתַּיְמָת בְּפִסּוּק (יְשַׁעִיָּה מו ד): "וְגִאֲלֵנוּ ה' צָב-אוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל", וְאֵלוֹ בְּרַפְּת 'אֲמֵת וְאֱמוּנָה' מִסְתַּיְמָת בְּפִסּוּק (דְּמִיָּה לֹא י'): "כִּי פָדָה ה' אֶת יַעֲקֹב וּגְאֹלוֹ מִיַּד חֲזָק מְכֻנָּה", מְדוּעָ?

הַתְּשׁוּבָה: בְּרַפְּת 'אֲמֵת וְיִצִּיב' נֶאֱמַרְת בְּתַחֲלַת הַיּוֹם, וְלִכְּךָ אֵנוֹ אוֹמְרִים בָּהּ "וְגִאֲלֵנוּ" בְּלִשׁוֹן הַזֶּה, שְׁמַבְקָשִׁים אֵנוֹ שְׁעִמֵּד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִמִּינֵנוּ לְגוֹאֲלֵנוּ בְּכָל מֵאֲרָעוֹת הַיּוֹם. וְאוֹלַם בְּעֵרֵב, בְּסִיָּים הַיּוֹם, לְאַחַר שְׁעִבְרָנוּהוּ בְּשִׁלּוֹם וּגְאֲלֵנוּ ה' מִיַּד מְבַקְשֵׁי רַעֲתָנוּ, אוֹמְרִים אֵנוֹ "כִּי פָדָה... וְגִאֲלוּ", בְּלִשׁוֹן עֵבֶר לְפִי שְׁפָנְתָנוּ לְהוֹדוֹת לוֹ עַל כֵּן ('אֲבוּדְרָהִם' בְּרָכוֹת ק"ש בְּשַׁחְרִית).

תְּשׁוּבוֹת נִתָּן לְשִׁלַּח לְפָקֵס
שְׁמִסְפֵּרוֹ 08-9746102
אוֹ לְכַתְּבַת הַמֵּייל: 9139191@gmail.com

בֵּין הַפּוֹתְרִים נִכְנָה
אֲגַרְלוֹ שְׁנֵי סִטִּים 'מְשֻׁנָּה
בְּרוּרָה' - 'עוֹ וְהַדְר'.
הַהַגְרָלָה תִּתְקַיֵּם מְדִי
שְׁבוּעַת בְּיוֹם חַמִּשִּׁי
שְׁלֹאֲחַר הַפְּסֻטָה הַעֲלוּן.
הַתְּשׁוּבָה וְשֵׁם הַזְּכוּה
'פְּרִסְמוֹ א"ה בְּעִלוֹן
פְּרִשְׁת יִתְרוֹ.

הַזְּכוּה בְּהַגְרָלָה שֶׁהִתְקַיְמָה בֵּין שׁוֹלְחֵי הַתְּשׁוּבוֹת לְשִׁאֵלָה
שְׁהוֹפְעִיָּה בְּעִלוֹן פְּרִשְׁת שְׁמוֹת הוּא: חַיִּים גְּלִיָּם מְמוּדֵיעִין עֲלֵית

וְכַאֲשֶׁר תִּקּוּם מִן הַסִּפֵּר, תַּחֲפֵשׂ בְּאֲשֶׁר לְמַדָּתָ אִם יֵשׁ בּוֹ דְּבָר אֲשֶׁר תּוּכַל לְקַיְמוֹ

חמישים זהובים עבור חמש אמינים

המעשה שלפנינו ארע בימי ה'בן איש חי':

בבגד התגוררו שני שתפים שעסקו בצואת במסחר בבגדים ישנים. באחד הימים שמעו על משפחה נכרית המציעה בגדים ישנים למכירה, וכמהגם הלכו יחדו להתענין בעסקה.

בדרךם חלפו ליד בית הכנסת, וממנו יצא לקראתם הגבאי ובקש מהם להשלים מגן לאמירת קדיש. או אז נפרדו דרכיהם; האחד חשש מבטול העסקה והשתמט בתואנה כי זמנו דחוק, ואלו משנהו החזיק בפלל של 'מצוה הבאה לידך אל תחמיצנה'. מבלי להסס נכנס לבית הכנסת, המתין וענה אמנים על הקדיש ורק לאחר מכן המשיך למחוז קפזו.

כשהגיע למקום המכירה, גלה שחברו הקדים אותו ורכש את רב החפצים, זולת אי אלו סמרטוטים בלויים שלא מצא בהם ענין. אך כדי לא לשוב מהעסקה בידים ריקות, רכש את הסמרטוטים בפרוטות ופנה לשוב לביתו.

בבית צפתה לו הפתעה. בין הסמרטוטים היה כר בלוי. כשפרם את תפריו כדי לעשות שמוש חוזר בנוצות, מצא בתוכו מרגלית. מיד הלך לסוחר שהעריך את שוי המרגלית בחמישים זהובים ושלם את תמורתה מיד ובזמן. הסוחר שב לביתו מאשר, ואלו אשתו שהכירה בטבען של אבנים טובות כעסה למשמע הסכום ששלם לו והחלה לשכנעו ולדבר על לבו. היא טענה בפניו כי הסוחר רמה אותו ושלם על המרגלית פחות משויה האמת, ועל כן עליו לערער ולבטל את המסחר.

בטרם יעשה מעשה החליט להתיעץ עם רבו ה'בן איש חי'. שמע הרב את המעשה לפרטיו וענה: "לפי דברי חכמים (ראה תוספות ב"ק צא ב ד"ה וחיבו) נראה ששכר כל אמן הוא עשרה זהובים. נמצא אם כן, כי כיון ששמעת קדיש וענית עליו חמש אמינים, מן הדין הגיעו לך חמישים זהובים בעולם הזה, והקרון קומת לעולם הבא, ומה לך כי תערער על שכרך?!" (אהבת חיים' פו' חיי שרה).

לכבוד 'בני אמונים',

בעולם הישיבות רווח המנהג שכל חתן ערב כניסתו לחפה נפרד מרבותיו, חבריו ומכיריו תוך שהוא משגר מלות תודה והפרת הטוב לכל אחד ואחד שממנו זכה לקבל ולהסתיע במישורין ובעקפין הן ברוחניות והן בגשמיות בשנות עלייתו בדרך העולה בית ה'.

גם אני, בעמדי בערב חתנתי - יום הכפורים הפרטי שלי - יושב ועורף את חשבון הנפש. אני מפליג בזכרונות שנים לאחור, מתבונן בספוק כמה התקדמתי, באלו נקודות התעליתי ולמי עלי להכיר טובה...

באתי במכתב זה להודות לכם 'בני אמונים' על קניני הנצח שנטעתם בי מגיל ילדות ועד אחרית ימי הבחרות. רכשתי אותם בהדרגה, לא בשנה אחת ואף לא בשנתיים. קמעא קמעא הצלחתם להנחיל לי את העבודה המדהימה שכל אמן קטנה היא בעצם יהלום ענק, מלה קטנה אך גדולה ונכבדה היא עד אין שעור.

בחסד ה' עלי אני זוכה לצעד לחפה כשרבבות אמינים שצברתי בזכותכם מלואות אותי, ואין לי ספק שהן יעמדו לזכותי שאזכה להקים בית נאמן לה' ולתורתו.

אסים בברכת הדייט, יהי רצון שזכות אין ספר האמינים שהרביתם בישראל תעמד להמליץ טוב על כל העושים במלאכה, ובפרט על העומד על גביהם, המיסד הדגול הר"ר יעקב דב מרמורשטיין שליט"א. תזכו להמשיך בזכוי הרבים לארץ ימים מתוך שפע ברכות שמים עד בלי די.

מוקיר ומעריץ,
א.ר. - רכסים.

נתן לשלח מכתבים לפקס שמספרו 08-9746102
או לכתבת המייל: 9139191@gmail.com

צדיק באמונתו

אמן וברכות במשנת בעל ההלולא

בית מדרשו של 'השפת אמת' בעירה גור

ה'שפת אמת'

ה' בשבט תרס"ה

בעל 'השפת אמת', האדמו"ר רבי יהודה אריה לייב אלתר ז"ע, נולד בכ"ט בניסן תר"ז בורשה הביירה לאביו רבי אברהם מרדכי בן האדמו"ר ה'חדושי הרי"מ'. בהיותו בן שנתים התייתם מאמו ובהיותו בן שמונה התייתם אף מאביו הגדול, ומאז גדל והתחנך על ברכי סבו בעל ה'חדושי הרי"מ'. עם פטירת ה'חדושי הרי"מ' בשנת תרכ"ו התמנה למלא את מקום סבו כאב"ד גור, והוא בן תשע עשרה בלבד. כארבע שנים מאחר יותר, עם פטירת הרבי ר' העניו מאלכסנדר, החל לכהן גם באדמו"רות.

רבבות נסעו אליו והלכו לאורו. ספריו על התורה והש"ס נדפסו במהדורות רבות ונלקדים על ידי רבבות אלפי ישראל מדור לדור. רבנו נפטר בה' בשבט תרס"ה ונטמן ליד קבר סבו בבית העלמין שבעירה גור.

מאה ברכות - מאה שערים

הקדמונים הביאו כי בשמים יש מאה שערי ברכה הנפתחים בכת אמירת 'מאה ברכות'. המקפיד לברך מאה ברכות מדי יום כתקנת חכמים זוכה ששערים אלו יפתחו בפניו והוא מתברך כנגדם במאה ברכות. רמז נפלא לענין זה הביא ה'שפת אמת':

את חיוב אמירת מאה ברכות מדי יום הסמיכו חכמים (תנחומא קרח יב) לפסוק (דברים י ב): 'ועתה ישראל מה ה' אלתיקד שאל מעמך כי אם ליראה...' בדורשים: 'אל תקרי מה' - אלא 'מאה'. באותו האופן יש לדרש אף את הפסוק (תהלים לא ט): 'מה רב טובך אשר צפנת ליראיך'; 'אל תקרי מה' - אלא 'מאה'. כלומר: הירא את ה' ומקפיד על אמירת מאה ברכות כדיו, זוכה שיפתחו בפניו מאה שערי ברכה ('שפת אמת' תולדת תרנ"ז).

יהודי יקר! חברה עומד לברך? הזדרז לענות אמן אחר ברכתו. זריזים מקדימים למצוות...